

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 1.

Lýsingaprisur fyri petitreglu: 30 oy. á forsiðuni,
20 oy. á 3. og 4. síðu. Við stórra lýsingum fæst
avsláttur í prisinum.

Tísdag hin 7. januar 1930.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, bráðsavnarstøðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

4. árg.

Tandlæge BREND

træffes 11-5. Telf. 114.

SUM NÚ VERIÐ HEVUR
síður í fleiri ár, so hava
havsins arbeiðarar og teirra ar-
beiðsgevarar verið saman til
ráðagerðar um korini, ið gald-
andi skulu verða í bæði borð.
Í ár bryðst henda ráðagerðin
eitt sindur frá mongdini av teim,
ið fyrr hava farið fram millum
hesar partar, tí í ár er eisini ein
triðji parturin, skiparafelagið, á
ráðgerðarfundum, soleiðis sum
samtykt var í fjør, tá ið partar
skiltist í ráðagerðum — og fiski-
menninir fóru fyri somu kor.

Ráðagerðarfundir hava verið
hildnir fleiri ferðir síðani hin
28. novembir, men hevur úr-
slitið verið heldur tunniligt, fiski-
mannafelagið og eisini skipara-
felagið settu fram krøv á fyrsta
fundi, men reiðarar hóru seg
undan. Krav skiparafelagsins var
mest ætlað til at hampa eitt
sindur um kor bestamansins,
og fregnaðust teir um, hvørt
reiðarafelagið vildi ganga við til
at lata 2% av veiðuni til besta-
mannspartin, men hesum vóru
reiðarar ikki fyri. Tá ið soleiðis
var statt, sá longu tá illa út fyri
at fáa nort um part fiskimanns-
ins, so teirra kor kundu gerast
tolulig, og kom tessvegna hin
fyrsti stoggurin í ráðgerðina.

Álitismenn fiskimanna, ið vóru
á ráðagerðarfundinum, settu so
fram hetta uppskot frá fiski-
mannafelagnum:

„Fiskimenninir fáa 36% av
bruttoveiðuni og 1/2 miðalpartur
til bestamannin gongur út av
kontraktini (millum reiðarar og
fiskimenn). Tað, at skiparin fær
lippurnar, gongur eisini út av
kontraktini. Kokkurin skal aldri
fiska, men einans røkja sitt
kokkastarv.“

Eftir hesum, so er skotið uppá,
at reiðarin, sum eyðsæð er, skal
lona skipara og bestamannin, og
eigur tí at vera soleiðis skrásett
í kontraktini, at fiskimenn ikki
eru heftir í slíkum førum.

9. og 10. decembir vóru eisini
hildnir ráðgerðarfundir. Úrslitið
gjordist tað sama á hesum
fundum, eins og á fyrsta sinni,
umframt at skiparafelagið beyð
at lata 1/2% av skiparapartinum,
um reiðarar lótu 1 1/2% av sín-
um parti, til at bota um besta-
mannslønina. Reiðarar tóku ikki
við hesum, og vóru so fundar
slitnir uttan annað úrslit, enn
hvat ið longu nú kann hugsast:
verkfall í vár.

Síðani nýár hava eisini verið
ráðagerðir, og fara tær enn fram;
men vónirnar eru enn lítið ljós-
ari, enn tá ið byrjað var.

Ringið allar klokkur ... (Um nýársmundið).

Ringið allar klokkur mót himnahválvu hátt
tey rekandi skýggj í tí vetrarblonku nátt!
Í aldarýpið árið í nátt renna skal,
ringið tað til gravar og ringið tí farvæl.

Ringið burt hitt gamla, ringið nýár inn,
ringið fróirøddir hart og gleðið sorgtungt sinn.
Farvæl býður árið — so sina leið tað fer.
Ringið lygnirnar út, ringið sannleika í verð.

Ringið sorgina burtur, ið sálartung ger
øll tey, vit aldri aftur skulu hitta her í verð.
Ringið út alt klandur millum menniskjur á fold,
ringið sálarsjúkum grøði á jarðarrikismold.

Ringið burtur hvørt mál, sum til liv ei hevur rætt,
og farna tíða eljustrið um litið og lætt.
Ringið háborna hugsan í øll — ringið inn
okkum rættvísis lógboð og brøðraligt sinn.

Ringið burt hin falska stórleika, ið stendst av blóð og ætt,
og niðingsverk og øvund, ið mirður rætt og satt.
Ringið kærleikan inn, ið ikki møðist lætt,
við brøðralag í stríðnum fyri sannleika og rætt.

Ringið út tær óndu sóttir, ið herja hesa jørð;
ringið gulltostan út, ið ger fólk kørð og hørð.
Ringið burt tey túsund vápnastrið, tey fjæl í gloymiskumold,
ringið inn tey túsund ár við friði her á fold.

Eftir A. TENNYSON.
BR.

Carnegie-Fondet.

To Færinger belønnes
af Carnegie-Fondet for
udført Heltedaa.

Ved den sidst foretagne Ud-
deling af Belønning til Daglivets
Helte, er der tildelt 2 Færinger
Belønninger paa henholdsvis
500 Kr. og 1000 Kr.

1000 Kr. — som er den største
Belønning — er tildelt Jacob
P. Biskopstø, Gjøv, der ved
Ulykken ombord paa Kutter
«Acorn», søgte at redde sine
Kammerater, ved at gribe den
brændende Karbidlampe og faa
den fjernet. Han blev frygteligt
forbrændt og har i et Aars
Tid ligget paa Hospital i Køben-
havn.

500 Kr. er tilfaldet Eyólfi á
Heygum, Vestmanna, for om
Natten, 9. Oktober sidste Aar,
at have reddet en beruset Mand
fra Drukning.

Folketingsmand Harald Jensen død.

Einar Mikkelsen køber
Skibe til Færø-Fiskeri.

(Telegram til „Føroya Social-Demokrat“).

København, d. 4.—1.—1930.

Folketingsmand Harald Jen-
sen, den daglige Leder af Ar-
bejdernes Oplysningsforbund, er
død af Apopleksi kun 40 Aar
gammel.

For Midler, som Skibsreder
Kraemer har stillet til Raadig-
hed, har Kaptajn Einar Mikkelsen
i Frankrig indkøbt et Par
3—400 Tons Fiskekuttere til det
færøske Fiskeri. For hver af de
to Kuttere er der dannet et Ak-
tieselskab. De skal være hjem-
mehørende i Thorshavn og Vaag,
det bliver Haandlinefiskeri, og
man regner med, at hver Kut-
ter vil kunne beskæftige 30
Mand. Det ene Skib er paa Vej

fra Frankrig til Færøerne. Det
andet paa Vej fra Frankrig til
Svendsborg, hvor det skal ud-
rustes. Derfra gaar Skibet til
Færøerne. Det føres af Kaptajn
Grube og Styrmand Albertsen
fra Marstal.

Fiskerierhvervet.

Fiskeriet her ved vore Øer —
drevet af Færinger — har i de
senere Aar langt fra været til-
fredsstillende. Naturligt er, at
der maa have været en eller
anden Aarsag hertil, og man
har været tilbøjelig til at tro,
at man var inde i en Periode,
hvor der ikke var nogen Fisk
ved Øerne. At man ikke var i
Besiddelse af de Fiskefartøjer
og Redskaber, der nutildags
kræves for at drive et indbrin-
gende Fiskeri ved Øerne, har
vel de færreste tænkt alvorligt
nok over. Men at Hjemmefiske-
riet har svigtet i de senere Aar,
er desværre en Kendsgerning,
som man ikke kommer udenom.
Hjemmefiskeriets Stagnation kan
ikke tilskrives Fiskemangel ved
Øerne, da det er en udbredt
Kendsgerning, at fremmede Na-
tioners Fangstskibe, der har
drevet Fiskeri her ved Øerne —
hele Aaret rundt — har hjem-
ført den ene gode Fangst efter
den anden.

En troværdig Aarsag til Hjem-
mefiskeriets Stagnation bør til-
lægges den Udvikling, som er
sket paa Kutterfiskeriets Om-
raade, idet Kutterne, der fisker
i Sæsonvis, i de senere Aar har
søgt fremmede Fiskepladser hele
Fangsttiden, nemlig ved Island
og Grønland. Den Tid Kutterne,
efter at have sluttet Foraars-
fiskeriet ved Sydisland, er
hjemme, gaar til Oplosning af
Fangsten og til atter at gore
klart til næste Tur, Island eller
Grønland.

Netop denne Udvikling af
Kutterfiskeriet har medført, at
der ikke kommer saa megen
Saltfisk i Land paa Færøerne,
som ønskeligt, og som er nød-
vendigt for det færøske Er-
hvervslivs Trivsel og sunde Ud-
vikling. Det kan ikke modsiges,
at man har mærket dette i vide
Kredse, at Klipfiskekilvirkningen
ikke har været saa effektiv, som
det godt kunde ventes af Fær-
inger. Saltfisk kommer i Land
paa Færøerne i de 2 Foraars-
maaneder April og Maj. Denne
Fisk kan naa at blive tilvirket
i Løbet af Sommeren. Men af
Sommerens Fangst er der kun
et Minimum, der bliver tilvirket
paa henværende Torrierier, og et
altfor stort Kvantum bliver ud-
ført som Saltfisk. Paa den
Maade er der, samtidig med at